

Pedagogisk årsplan for Finstad barnehage 2026

Godkjent av SU: 08.05.2026

Lørenskog
kommune

Innholdsfortegnelse

Forord	3
1. Innledning – Lørenskogbarnehagene	4
1.1 Vårt verdigrunnlag	5
1.2 Presentasjon av navn barnehage	6
2. Barnehagens innhold og oppgave	7
2.1 Omsorg	7
2.2 Lek - vennskap	8
2.3 Danning og læring	9
2.4 Barns medvirkning	10
2.5 Barnehagens digitale praksis	10
2.6 Barnehagens språkmiljø	11
2.7 Barnehagens psykososiale miljø	12
2.8 Forebygging av seksuelle overgrep	13
2.9 Bærekraftig utvikling	14
2.10 Kosthold	15
2.11 Trygg i Barnehagen	15
2.12 Trafikksikkerhet i Lørenskogbarnehagene	16
3. Barnehagen som pedagogisk virksomhet	17
4. Samarbeid	19
4.1 Samarbeid hjem og barnehage	19
4.2 Overganger	21
4.3 Tverrfaglig samarbeid i barnehagen	21
5. Arbeidsmåter, progresjon og fagområdene hånd i hånd	22
5.1 Progresjonsplan - fagområdene	23

Forord

Ifølge lov om barnehager skal alle barnehager utarbeide en årsplan. Årsplanen skal inneholde informasjon om hvordan barnehagen skal arbeide med omsorg, danning, lek og læring. Dette for å fremme barnas allsidige utvikling og for å ivareta samarbeid med barnas hjem.

Årsplanen skal også gi informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold skal følges opp, dokumenteres og vurderes. Konkretisering av barnehagens arbeid for barns medvirkning må beskrives i årsplanen. Barnehagens årsplan fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg og skal følge kalenderåret.

En felles mal for årsplan for de kommunale barnehagene skal bidra til at det blir et likeverdig og enhetlig barnehagetilbud i alle Lørenskogbarnehager for alle barn og foreldre. Tidlig innsats, mestringsperspektivet og samarbeid og samhandling skal vektlegges i barnehagene i Lørenskog.

Årsplanen er utarbeidet på grunnlag av:

- Lov om barnehage.
- Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.
- Kommuneplan for Lørenskog og Kvalitet i barnehage og skole – strategisk plan 2018-2026.
- Lørenskogs standarder for samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole.
- Barnehagens vedtekter.
- Lørenskog kommunes verdier.

Årsplanens funksjoner ifølge lov om barnehager:

- Det skal være et arbeidsverktøy for ansatte. Det er for å sikre at barnehagens personell styrer barnehagen i en bevisst og uttalt retning. Hver enkelt barnehage avgjør hvilke andre konkrete planer de ønsker å utarbeide for kortere eller lengre perioder.
- Gjennom årsplanen får foresatte et godt innblikk i barnehagens arbeid, og kan se en klar sammenheng mellom de konkrete aktivitetene og de overordnede målene. Dette gir foresatte en reell mulighet til å påvirke innholdet i barnehagen.
- Et grunnlag for barnehagemyndighetens tilsyn i barnehagen.
- Gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, politikere, samarbeidspartnere og andre interesserte.

Barnehagen ses på som en del av utdanningsløpet der lek, språk og god relasjonskompetanse er spesielle faglige utviklingsområder.

1. Innledning – Lørenskogbarnehagene

Nasjonale- og kommunale planer påvirker barnehagens arbeid. Kommuneplanen er Lørenskog kommunes overordnede styringsdokument for oppvekst og utdanning og angir følgende mål for barnehage:

Mål:

- Barnehagene og skolene forebygger, stopper og følger opp utestenging, mobbing og uheldige samspillsmønstre.
- Det er riktig kapasitet og kvalitet i barnehage og skole.
- Tjenestetilbudet rettet mot barn, unge og familier er i tråd med føringer i barnevernreformen (oppvekstreformen)

Kvalitet i barnehage og skole – strategisk plan 2018-2026 handler om barnehagens pedagogiske virksomhet. Strategien omhandler fire hovedområder. Disse er basert på faglige vurderinger av dagens situasjon og vurderinger av hvilke trender og utviklingstrekk som vil prege samfunnsutviklingen for barnehage og skole i årene fremover - danning og læring, ledelse, inkludering og samarbeid.

Områdene blir konkretisert senere i planen.

1.1 Vårt verdigrunnlag

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Personalet har som rollemodeller et særlig ansvar for at barnehagens verdigrunnlag etterleves i praksis. Refleksjoner over egne verdier og handlinger inngår i personalets pedagogiske drøftinger.

Barnehagens verdigrunnlag bygger blant annet på:

- «Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi» (Lov om barnehager).
- «Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.» (Rammeplan for barnehagen)
- «Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet» (Rammeplan for barnehagen)

Lørenskog kommunen har tre verdier som gjelder for alle ansatte i kommunen. Verdiene skal kjennetegne kommunen i vårt møte med innbyggere og brukere av kommunale tjenester.

VÅRE VERDIER OG HVA DET BETYR FOR OSS:

◆ **ÅPEN**
◆ **TROVERDIG**
◆ **ENGASJERT**

Åpen:

Vi møter innbyggerne og hverandre med åpenhet, tillit og toleranse.
Vi er romslige og gir plass for forskjellighet.

Troverdig:

Vi holder det vi lover
Vi behandler alle profesjonelt.
Vi gir presis og objektiv informasjon.

Engasjert:

Vi engasjerer oss faglig og personlig og streber etter å utgjøre en forskjell.
Vi er fleksible og forandringsvillige, og setter pris på nye ideer og initiativ.

1.2 Presentasjon av navn barnehage**Om Finstad barnehage**

Finstad barnehage åpnet dørene i 1981. Vi er en barnehage med lang erfaring, og vi er stolte av å være et trygt og godt sted for barn og familier.

Hos oss er det plass til 56 barn. Barna er fordelt på fire avdelinger, med aldersspenn fra 1 til 6 år. Barna kan gå på samme avdeling gjennom hele barnehagetiden. Det gir forutsigbarhet i hverdagen, og det gjør det lettere å bygge gode relasjoner – både mellom barna og mellom barn og ansatte.

Personalgruppa

I Finstad barnehage har vi styrer, assisterende styrer/pedagogisk leder, tre pedagogiske ledere, to barnehagelærere og seks barne- og ungdomsarbeidere. Sammen har vi høy faglig kompetanse og bred erfaring fra arbeid i barnehage.

Vi er også en lærebedrift. Det betyr at vi i tillegg til grunnbemanningen har lærling i barne- og ungdomsarbeiderfaget.

Visjon og verdigrunnlag

Vår visjon er: «Alle vil til Finstad».

Visjonen bygger på den gyldne regel: «Gjør mot andre det du vil at andre skal gjøre mot deg».

For oss handler dette om hvordan vi møter hverandre i hverdagen. Vi vil ha et miljø preget av vennlighet, åpenhet og respekt. Barnehagen skal være et sted der barn og foresatte opplever trivsel, trygghet og tilhørighet. Vi jobber for at barna skal bli sett, forstått og tatt på alvor – og at barna alltid kommer først.

Lek er kjernen i barnehagehverdagen

Lek er det viktigste vi gjør. I leken får barna utforske, prøve, feile og mestre. De knytter vennskap, trener på samarbeid og utvikler språk og fantasi. Lek skaper også glede og fellesskap.

Derfor legger vi til rette for god lek hver dag. Vi er tett på, vi støtter når det trengs, og vi sørger for at alle barn får mulighet til å delta. Hos oss er lek alltid et bevisst pedagogisk valg.

Utviklingsarbeid

- Flerspråklig miljø og mangfold

Dette året deltar barnehagen i et prosjekt for å styrke kvaliteten i arbeidet med flerspråklighet og mangfold. I samarbeid med PP-kontoret og språkpedagog jobber vi for et inkluderende språkmiljø der barnas språk blir verdsatt og brukt som en ressurs.

Vi støtter barnas hjemmespråk og legger samtidig til rette for god norsk språkutvikling gjennom lek, samtaler, høytlesing og hverdagsrutiner. Vi synliggjør språk på ulike måter, og vi inviterer familiene inn som en viktig ressurs i språkarbeidet.

- Forskningsbasert praksis og kvalitet – «Trygg i barnehagen»

Finstad barnehage ønsker en forskningsbasert praksis og et tilbud av høy kvalitet. Vi er en del av Lørenskog kommunes satsing «Trygg i barnehagen».

Mer om satsingen kan du lese her:

<https://www.lorenskog.kommune.no/tjenester/barnehage-og-skole/barnehage/kvalitet-i-lorenskogbarnehagen/>

2. Barnehagens innhold og oppgave

2.1 Omsorg

Alle barn blir sett og får hjelp og støtte til det de har behov for. Omsorg handler både om forholdet mellom barna og personalet og barnas omsorg for hverandre.

Omsorg handler om å ivareta barnas fysiske og følelsesmessige behov, og er en grunnleggende forutsetning for trygghet, trivsel og utvikling. I de første leveårene er omsorg et av barnets viktigste behov. Gode omsorgserfaringer gir barnet et godt utgangspunkt for å forstå seg selv, håndtere følelser og bygge relasjoner til andre.

I Finstad barnehage jobber vi bevisst for å skape omsorgsfulle relasjoner – både mellom barn og mellom barn og ansatte. Når barn opplever å bli sett, forstått og møtt med varme, styrkes følelsen av tilhørighet. Dette legger et godt grunnlag for glede, mestring og en trygg hverdag.

Vi sikrer god omsorg i barnehagen ved at vi:

- Anerkjenner barnas behov for nærhet, trøst og trygghet
- Møter hvert barn med åpenhet, varme og ekte interesse
- Støtter og veileder barna i å forstå og håndtere egne følelser
- Legger til rette for en god balanse mellom hvile, ro og aktivitet

- Gir barna forutsigbarhet gjennom stabile rammer, blant annet ved at barna kan gå på samme avdeling gjennom hele barnehagetiden – noe som styrker trygghet og relasjoner
- Veileder barna i å vise respekt for seg selv og andre, og i å ta hensyn i fellesskapet
- Er til stede der barna er – i lek, i overgangssituasjoner og i hverdagsrutiner

2.2 Lek - vennskap

Barn deltar i variert lek der de utvikler kompetanse og danner gode relasjoner.

Lek og vennskap er en grunnmur i barnehagehverdagen. I leken utvikler barna språk, fantasi, selvregulering og sosial kompetanse. For at alle barn skal få ta del i lek og fellesskap, er trygge relasjoner til voksne helt avgjørende. Når barna opplever varme, tydelige og tilstedeværende voksne, blir det lettere å knytte vennskap, finne sin plass i gruppa og holde leken i gang.

Hos oss jobber vi konkret og systematisk med lek og vennskap på følgende måter:

Inkludering og fellesskap

- Vi organiserer oss i mindre lekegrupper gjennom dagen, slik at barna får mer ro, oversikt og bedre mulighet til å komme inn i leken.
- Vi legger til rette for utelek på tvers av alder og avdeling, slik at barna møter flere lekepartnere og får nye erfaringer i fellesskapet.
- Vi tilbyr både organiserte aktiviteter og fri lek hver eneste dag, slik at barna får tid til fordypning, initiativ og egen skaperglede.

Voksenrollen i leken

- Vi er engasjerte ansatte som deltar i lek både ute og inne – som medlekere når det styrker leken, og som støttespillere når barna trenger hjelp til å komme i gang eller holde leken i gang.
- Vi hjelper barn inn i lek ved å foreslå roller, finne felles interesser og «koble» barn som kan passe godt sammen.
- Vi jobber kontinuerlig med relasjonene mellom barn og ansatte gjennom Lørenskog kommunes satsing «Trygg i barnehagen», og bruker CLASS som verktøy for å utvikle kvaliteten i samspillet.

Sosial kompetanse og konfliktløsning

- Vi øver sammen med barna på å spørre om å få være med, inkludere andre, vente på tur og forhandle i lek.
- Vi støtter barna i å sette ord på følelser og behov, og øver på å si «stopp» og å respektere andres grenser.
- Når det oppstår konflikter, møter vi barna med ro og støtte, hjelper dem å forstå situasjonen og finne løsninger – og støtter dem i å «reparere» og komme tilbake i leken på en god måte.

Lekemiljø og rammer

- Vi tilrettelegger for et variert lekemiljø med materiell og lekeområder som inviterer til både rolige og aktive lekformer.
- Vi bruker felles opplevelser som utgangspunkt for lek og samtaler, slik at barna får en felles arena å leke videre på (for eksempel turer, prosjekter og aktiviteter).

Vennskap over tid – stabilitet og felles opplevelser

- Barna kan gå på samme avdeling gjennom hele barnehagetiden. Det gir forutsigbarhet og stabile relasjoner, og gir vennskap tid til å utvikle seg.
- Vi gjennomfører aldersinndelte aktiviteter gjennom barnehageåret, som blant annet kulturminneturer, skogturer, grupper, svømming og gym. Dette gir fellesskap med jevnaldrende og nye arenaer for vennskap.
- Vi har Sprusikk-samling (språk, rytme og musikk) for de yngste på tvers av avdelingene to ganger i uken. Dette skaper trygghet, fellesskap og gode møteplasser for de minste.

Foreldresamarbeid om vennskap

- Vi vektlegger et tett samarbeid med foresatte om barnas trivsel, lek og vennskap.
- Vi deler observasjoner og tar tidlig kontakt dersom vi ser at et barn ofte blir stående utenfor eller strever i lek og samspill.
- Sammen med foresatte finner vi gode tiltak som styrker barnets trygghet, deltakelse og relasjoner i barnehagen.

Målet vårt er at alle barn skal oppleve lekeglede, vennskap og tilhørighet – hver dag.

2.3 Danning og læring

Danning bidrar til at barna forstår felles verdier og normer som er viktige for demokratisk fellesskap. Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positiv selvforståelse. Barna opplever et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre.

I Finstad barnehage ønsker vi at barna skal oppleve at de er betydningsfulle i fellesskapet. Danning og læring skjer i hverdagen – i lek, samtaler, opplevelser og i måten vi møter hverandre på. Vi legger til rette for et miljø som støtter barnas nysgjerrighet, undring og mestring, og som gir rom for å bli kjent med seg selv, andre og verden rundt seg.

Vi arbeider med barns danning og læring gjennom at vi:

- Legger til rette for at barna blir kjent med ulike kulturer, særlig de som er representert i barnegruppen. Dette kan komme til uttrykk gjennom mat, musikk, bøker, språk, tradisjoner og markeringer i barnehagehverdagen.
- Bruker «Det er mitt valg» som verktøy i arbeid med sosial og emosjonell kompetanse. Vi øver blant annet på å sette ord på følelser, ta andres perspektiv, ta valg og vise omtanke i fellesskapet.
- Er en Livsgledebarnehage og har samarbeid med Lørenskog sykehjem, avdeling Finstad. Møtene på tvers av generasjoner gir barna meningsfulle opplevelser og erfaringer med fellesskap, respekt og omsorg for andre.
- Gjennomfører «Kroppen min er min»-samlinger for de eldste barna hvert år. Samlingene handler om grenser, trygghet, å si ifra og å respektere andres grenser på en måte som er tilpasset barnas alder og modenhet.
- Jobber aktivt for at aktivitetsmateriellet vårt representerer mangfoldet i samfunnet. Vi ønsker at barna skal kunne kjenne seg igjen i lek, bøker og materiell, samtidig få utvidet perspektiv og nysgjerrighet for forskjeller og likheter.

- Involverer de eldste barna i komitéarbeid i forkant av arrangementer. Dette gir erfaring med medvirkning, samarbeid, ansvar og demokratiske prosesser, at egne ideer blir hørt og at vi skaper noe sammen.
- Har temaarbeid om «meg selv», «familien min» og «min omverden» hver høst. Temaet støtter barnas identitetsutvikling og gir gode samtaler om tilhørighet, relasjoner og det som er viktig i barnas liv.

2.4 Barns medvirkning

Barnehagen ivaretar barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna får gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Barns medvirkning handler om at barna blir lyttet til, tatt på alvor og får reell innflytelse i hverdagen på måter som passer alder og modenhet. Vi legger vekt på å fange opp barnas uttrykk, både gjennom språk, kroppsspråk, lek og handlinger, og bruker dette aktivt når vi planlegger og gjennomfører barnehagedagen.

Vi ivaretar barnas rett til medvirkning ved at vi:

- Tar utgangspunkt i barnas behov og interesser i alt vi gjør, og lar dette påvirke valg av aktiviteter, tema og innhold i hverdagen.
- Er nysgjerrige, lyttende og engasjerte voksne som følger barnas initiativ og gir interesse og ideer plass i lek, prosjekter og samtaler.
- Har fleksible planer som gir rom for barnas innspill og mulighet til å justere underveis (for eksempel valg av leker, materiell, turmål eller hvordan vi jobber videre med et tema).
- Skaper trygge rammer der barna kan uttrykke seg, stille spørsmål, undre seg og si hva de mener – både i samlingsstund, i lek og i hverdagssituasjoner.
- Involverer de eldste barna i komitéarbeid sammen med ansatte i forkant av arrangementer, slik at de får erfaring med medvirkning, samarbeid og ansvar.
- Veileder og støtter barna i å ta andres perspektiv, øve på problemløsning og finne løsninger i lek og samspill, slik at de gradvis kan håndtere konflikter mer selvstendig.

2.5 Barnehagens digitale praksis.

Barnehagens digitale praksis bidrar til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet støtter dette opp om barnas læringsprosesser. Det oppfyller også rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy er personalet aktive sammen med barna. Barnehagen utøver digital dømmekraft og bidrar til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.

Hos oss får barna møte og bruke digitale verktøy på en måte som er tilpasset alder og modenhet. Vi følger med på ny kunnskap om barns skjermbruk, og er bevisste på at digitale verktøy skal brukes med en tydelig pedagogisk hensikt. Derfor unngår vi skjermbruk som ikke er faglig begrunnet, og legger vekt på korte, målrettede økter der barn og voksne utforsker sammen.

Digitale verktøy brukes hos oss som et pedagogisk verktøy som kan støtte lek, utforskning, språkutvikling, kreativitet og kritisk tenkning, og bidra til å ruste barna for en digital hverdag.

Barnehagen har en digital praksis gjennom at vi:

- Bruker digital lupe til utforskning og lek
- Bruker QR-koder i lek, aktiviteter og samlinger
- Bruker høytlesningsappen Polyino, med tilgang til bøker på en rekke ulike språk
- Søker opp og innhenter informasjon via nettbrett eller PC sammen med barna (for eksempel når vi undrer oss over noe og vil finne ut mer om det)
- Alltid er sammen med barna når digitale verktøy benyttes, og veileder underveis
- Undrer oss sammen med barna over informasjonen vi finner og mediene vi bruker, og øver på å stille spørsmål og tenke kritisk
- Bruker smartboard til ulike digitale aktiviteter, og til å skape stemning og felles opplevelser (for eksempel bål, nordlys, snø eller akvarium)

2.6 Barnehagens språkmiljø

Barnehagen er bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barns utvikling. Gjennom dialog og samspill støttes barna i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen anerkjenner og verdsetter barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk.

Barnehagealderen er en viktig periode for barns språkutvikling. Derfor er vi bevisste på at språkmiljøet må være rikt, inkluderende og tilpasset barna gjennom hele dagen. Vi

legger vekt på varme og tydelige voksne som er gode språkmodeller, og som gir barna mange muligheter til å uttrykke seg, bli forstått og oppleve mestring i kommunikasjon.

Vi sikrer et godt språkmiljø gjennom at vi:

- Har Sprusikk-samling for de to yngste aldersgruppene på tvers av avdelingene, der vi jobber med språk, rytme og musikk på en lekende måte
- Har en språkansvarlig som følger opp språkarbeidet på alle avdelinger, samt en hovedansvarlig for barnehagen, slik at vi sikrer felles retning og gode rutiner
- Bruker konkrete og hjelpemidler i fortellinger og samlingsstunder, for eksempel språkesker, språkkisten og flanellograf, slik at barna får støtte til forståelse, begreper og deltakelse
- Samarbeider med biblioteket og henter jevnlig bokkasser med nyere barnelitteratur, knyttet til aktuelle temaer og interesser i barnegruppen
- Har bøker lett tilgjengelig for barna på alle avdelinger, i tillegg til et eget boklager, slik at lesing og fortellinger kan være en naturlig del av dagen
- Legger aktivt til rette for samtale og dialog i alle situasjoner (i lek, måltid, garderobe og på tur) og er bevisste på begrepslæring i «her og nå» situasjoner
- Bruker sang, rim, regler, eventyr og fortellinger gjennom hele barnehagehverdagen når det passer, fordi gjentakelser og språkleketøy styrker ordforråd, uttale og språkglede
- Støtter flerspråklige barn ved å anerkjenne og bruke barnas språk som en ressurs i hverdagen, samtidig som vi legger til rette for god norsk språkutvikling gjennom lek, samtaler, høytlesing, sang og språkleketøy – i samarbeid med foresatte når det er naturlig

2.7 Barnehagens psykososiale miljø

Barnas fysiske og psykiske helse fremmes i barnehagen. Barnehagen bidrar til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp.

Barnas selvfølelse støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen legger aktivt til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap.

Vår visjon «Alle vil til Finstad» bygger på den gylne regel: «Gjør mot andre det du vil at andre skal gjøre mot deg». I vår barnehage skal alle bli møtt på en vennlig og åpen måte, og barnehagen vår skal være et sted der alle har mulighet til å trives. Et godt psykososialt miljø skapes i hverdagen: i lek, rutiner, overgangssituasjoner og i måten vi møter hverandre på. Vi jobber forebyggende hver dag for at alle barn skal oppleve trygghet, tilhørighet og det å være betydningsfulle i fellesskapet.

Vi sikrer et godt psykososialt miljø i barnehagen gjennom at vi:

- Alltid møter hverandre med varm hilsen. Vi bruker navn når vi benevner hverandre.
- Bruker «Det er mitt valg» aktivt for å ruste barna til å kunne ta egne valg, og stå for disse
- Har lekegrupper og ulike treffpunkt for barna på tvers av avdelingene
- Følger aktivt med på lek og samspill gjennom dagen, og fanger tidlig opp barn som ofte blir stående utenfor eller strever i fellesskapet
- Er til stede der barna er, særlig i overgangssituasjoner (for eksempel garderobe, måltid, rydding og ute/inne-skifter) der mye sosialt samspill skjer
- Jobber med et felles språk for følelser, grenser og inkludering, og øver med barna på å spørre om å få være med, gi plass i leken, si «stopp» og respektere andres «stopp»
- Veileder barna i å reparere etter uenigheter (for eksempel å si unnskyld, gjøre godt igjen og finne tilbake til leken), slik at konflikter blir læringssituasjoner med støtte fra voksne
- Bruker små grupper som et bevisst tiltak når vi ser at det kan styrke trygghet, vennskap og deltakelse for enkeltbarn eller grupper
- Har en egen plan for arbeid med barnehagens psykososiale miljø, med en aktivitetsplan som opprettes dersom utestenging eller mobbing avdekkes i barnehagen
- Når vi avdekker utestenging/krenkelser, jobber vi systematisk etter prinsippet: observere – handle – evaluere, slik at vi stopper det som skjer, følger opp barna og justerer tiltak til miljøet er trygt igjen for barna
- Deltar på «BLIME-dansen» både i barnehagen gjennom høsten og i felleskap med Finstad Skole
- Arrangerer «vennefest» på høsten, der de som har begynt på skolen inviteres tilbake til barnehagen på besøk
- Samarbeider tett med foresatte: vi deler observasjoner, tar tidlig kontakt ved bekymring og finner tiltak sammen for å støtte barnets trivsel og relasjoner
- Vi samarbeider med skole og SFO i overgangen til skolestart gjennom besøk og felles møteplasser, og vi har fokus på trygghet, vennskap og tilhørighet i skolestarteråret

2.8 Forebygging av seksuelle overgrep

Gjennom den daglige og nære kontakten med barna er barnehagen i en sentral posisjon til å observere og motta informasjon om barnas omsorg- og livssituasjon. Lørenskog kommune har utarbeidet en rutine som skal bidra til å forebygge seksuelle overgrep gjennom å skape trygge, sterke barn. Barnehagene jobber systematisk over tid for å bidra til at barn og unge får trygge og gode oppvekstforhold. Barn lærer om seksualitet, kropp og følelser og dette gir

større mulighet for å kunne si ifra hvis de opplever krenkelser som for eksempel seksuelle overgrep. Barna lærer hva som er naturlig, hva som er rett og galt i forhold til egen og andres kropp, for å sette grenser for seg selv.

I Finstad barnehage jobber vi systematisk og langsiktig for å styrke barnas trygghet, selvfølelse og evne til å sette grenser. Vi ønsker å gi barna et språk for kroppen, følelser og grenser (på en måte som er tilpasset alder og modenhet) slik at de lettere kan si ifra dersom noe oppleves ubehagelig eller feil.

Vi arbeider aktivt med forebygging gjennom at vi:

- Har tydelige rutiner for hvordan vi følger opp dersom vi blir bekymret for et barn, og vi handler raskt og i tråd med gjeldende retningslinjer.
- Gjennomfører arbeid med temaet «Kroppen min er min» for de eldste barna i barnehagen
- Bruker verktøyet «Det er mitt valg», som tar opp temaer knyttet til kroppen, grensesetting og respekt for egne og andres grenser
- Har temaarbeid hver høst med «Meg selv og familien min», der vi støtter barnas identitet, selvforståelse og trygghet
- Forbereder barna på hva som skal skje i situasjoner som for eksempel å tørke nese, vaske ansiktet og lignende, slik at barna vet hva de kan forvente og opplever kontroll og trygghet
- Er tydelige rollemodeller i å respektere et «nei». Dersom et barn ikke ønsker klem, å bli løftet eller lignende, respekterer vi dette. Ved å møte barnas grenser med respekt, styrker vi barnas evne til å si nei, sette egne grenser og respektere andres grenser
- Samarbeider med foresatte og informerer om temaer vi jobber med, slik at barnehage og hjem kan støtte barna på en trygg og god måte.
- Legger vekt på et trygt og åpent miljø der barna kan stille spørsmål, uttrykke følelser og bli møtt med respekt og alvor.

2.9 Bærekraftig utvikling

Gjennom miljøarbeidet skal barna lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på jorden. Formålet med sertifiseringen er å styrke bærekraftig utvikling gjennom miljøarbeidet.

I Finstad barnehage er vi opptatt av at barna skal få gode erfaringer med å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Målet vårt er å være ute hver dag (i all slags vær) og å bruke naturen i nærmiljøet aktivt sammen med alle aldersgrupper. Gjennom naturopplevelser, utforskning og praktisk miljøarbeid får barna lære om sammenhenger i naturen, og om hvordan små handlinger i hverdagen kan bidra til en mer bærekraftig framtid.

Vi arbeider med bærekraftig utvikling gjennom at vi:

- Legger til rette for barns medvirkning ved at barna får være med å påvirke og ta valg i miljøarbeidet, som hva vi planter, hva vi undersøker i naturen, og hvordan vi kan ta vare på nærmiljøet vårt
- Har en egen naturfaggruppe for de nest eldste barna, som blant annet deltar i planting og høsting av grønnsaker og bær

- Følger livet i Finstadbekken tett gjennom barnehageåret og bruker dette som utgangspunkt for undring, samtaler og læring
- Har en fuglekasse med kamera, koblet til smartboard på fellesrommet, som hver vår gir oss et spennende innblikk i fugleliv og naturens «magi»
- Gjennomfører eksperimenter og utforsking gjennom Forskerfrø, der barna får undersøke, teste og stille spørsmål sammen med voksne
- Er «søppeldetektiver» og plukker søppel i nærmiljøet, slik at barna opplever at de kan bidra til et renere og triveligere nærmiljø
- Jobber sammen med barna for å redusere strømforbruk, øve på kildesortering og bruke mindre plast i hverdagen
- Legger til rette for bedre levevilkår for bier og andre insekter, blant annet gjennom planting og bevissthet rundt naturmangfold

2.10 Kosthold

Barnehagene i Lørenskog følger kostholdsrådene som Folkehelseinstituttet anbefaler. Lørenskog kommune har en kostholdsplan. Målet er at barnehagene bidrar til variert, sunt og bærekraftig kosthold.

I vår barnehage mener vi at god veksling mellom lek, bevegelse og hvile, samt faste måltider, er viktig for helse og velvære. Måltidene er også en viktig sosial arena der vi øver på gode måltidsvaner, fellesskap og samtaler rundt bordet.

Vi bidrar til et variert, sunt og bærekraftig kosthold gjennom at vi:

- Serverer et varmt måltid fire ganger i uken.
- Vi har catering to dager i uken «Mat i box», og lager enkle og sunne måltider de resterende to dagene.
- Har egen hylle med litteratur og plansjer tilgjengelig for ansatte og foresatte
- Serverer frukt og grønnsaker til lunsj og ettermiddagsmat
- Setter av god tid til våre måltider
- Har egen grønnsakshage der barna deltar i planting og høsting
- Har barna med på forberedelser og tilbereding av måltider der det lar seg gjøre.
- Tilrettelegger for barn med allergier og intoleranser, og tilpasser kostholdet ved behov i samarbeid med foresatte. Vi tilbyr også halal der dette er ønsket.

2.11 Trygg i Barnehagen

Trygg i barnehagen er en kvalitetssatsing for kommunale barnehager, i tråd med målsettinger i Strategisk plan 2018 – 2026 (Kvalitet i barnehage og skole). I barnehagen skal barn oppleve stimulerende miljø som oppmuntrer til lek, læring og mestring. I Lørenskog kommune er det et mål at alle barnehagene skal være høykvalitetsbarnehager.

Gjennom arbeidet med Trygg i barnehagen blir de ansatte observert ved hjelp av CLASS (Classroom Assessment Scoring System), et observasjonsverktøy som er utviklet for å måle samspillskvaliteten mellom ansatte og barn. Samspill med varme og stimulerende barnehageansatte gir god barnehagekvalitet, og legger grunnlag for barns senere utvikling og livsmestring. Trygg i barnehagen handler om økt kompetanse hos ansatte om hvilken betydning gode relasjoner mellom ansatte og barn har for barnas utvikling og læring.

Trygg i barnehagen er en kvalitetssatsing som gjør de ansatte mer sensitive, flinkere til å ta barnas perspektiv, til å regulere atferd på gode måter og bedre på å støtte barnas språkutvikling, læring og utvikling. Hovedformål er å sikre høykvalitetsbarnehager og et likeverdig tilbud av høy kvalitet til alle barn.

I Finstad barnehage jobber vi systematisk med «Trygg i barnehagen» gjennom hele året. Vi bruker ulike arbeidsmåter som felles kompetanseheving i personalgruppen, samarbeidsoppgaver i grupper, individuelle refleksjonsoppgaver og utviklingsarbeid på avdelingsnivå. Arbeidet følges opp både i avdelingsmøter, i lederteamet og i felles arenaer for hele personalet.

Vi gjennomfører månedlig veiledning med utgangspunkt i dimensjonene i CLASS. Barn- og ungdomsarbeidere får veiledning av pedagogisk leder i avdelingsmøter, og pedagogiske ledere får veiledning i ledermøter. Denne strukturen gir en fast og forutsigbar arena for faglig utvikling, refleksjon og erfaringsdeling.

Barnehagen blir jevnlig observert av sertifiserte CLASS-observatører, og vi får tilbakemelding og veiledning i etterkant av observasjonene. Alle avdelinger ble observert av eksterne observatører fra andre barnehager i kommunen i 2025. Barnehagen skal observeres på nytt i 2026.

Assisterende styrer i barnehagen blir sertifisert observatør i CLASS Pre-K (3–6 år) i løpet av april 2026.

2.12 Trafikksikkerhet i Lørenskogbarnehagene

Barn har rett på en trygg og god oppvekst, der trafikksikkerhet inngår. Trafikksikkerhet er de voksnes ansvar, og vi er rollemodeller for den oppvoksende generasjon. Barn er trafikanter hver dag, enten som passasjer, fotgjenger og etter hvert syklist. I rammeplanen står det «Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt.» Det betyr at trafikksikkerhet blir en tydeligere del av barnehagehverdagen.

Vi jobber aktivt med trafikksikkerhet i hverdagen, både for å forebygge ulykker og for å gi barna gode erfaringer med trygg ferdsel i nærmiljøet. Trafikksikkerhet handler om gode rutiner, tydelige voksne og barn som får øve på trafikkregler i praksis på en måte som er tilpasset alder og modenhet.

Vi jobber aktivt med trafikksikkerhet gjennom at vi:

- Oppfordrer foresatte til å gå til og fra barnehagen så langt det lar seg gjøre. Dersom bil er nødvendig, oppfordrer vi til riktig og trygg sikring av barn i bil. Vi ber også foresatte være ekstra oppmerksomme på trygg ferdsel på parkeringsplassen, veilede barna tett, og rygge inn ved parkering når det er mulig.
- Bruker materiell og verktøy fra Trygg Trafikk sammen med barna, og øver aktivt på trafikkregler når vi er på tur (for eksempel å stoppe, se og lytte, gå samlet, og krysse trygt)

- Setter av egen tid hvert år til målrettet arbeid med trafiksikkerhet, der vi repeterer rutiner og jobber med temaet sammen med barna.
- Har tydelige rutiner og plasseringer når vi ferdes i trafikken på tur, slik at barna får best mulig støtte og trygghet (for eksempel foran/bak i gruppa og ved kryssing)

3. Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning på disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen. Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder.

Planlegging og gjennomføring

«Planlegging skal gi personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen, og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten (Kunnskapsdepartementet, 2017, s.37).»

Arbeidsplan

Hvert år i mai utarbeider pedagogiske ledere og styrer en arbeidsplan for kommende barnehageår. Arbeidsplanen bygger på refleksjonsarbeid, evalueringer, planlegging og innspill fra barnehagelærere og barne- og ungdomsarbeidere gjennom foregående barnehageår.

Arbeidsplanen skal:

- Sikre kvalitet og progresjon i det pedagogiske arbeidet på avdelingene
- Bidra til godt samarbeid mellom avdelingene, blant annet gjennom planlegging av felles aktiviteter
- Være utgangspunkt for månedsplanene i det kommende barnehageåret

Møtevirksomhet

Vi arbeider for at alle møter skal være lærende møter som bidrar til utvikling av virksomheten. Møtene brukes aktivt til planlegging, evaluering og dokumentasjon. Alle møter har forarbeid, og referat føres og lagres digitalt.

Dokumentasjon

«Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 39)

Dokumentasjon brukes som grunnlag for refleksjon i personalgruppen og for å

videreutvikle praksis. Vi ser på hva som engasjerer barna, hva som fremmer inkludering og læring, og hvordan vi best kan tilrettelegge for progresjon.

Referat til foresatte (Vigilo)

Alle avdelinger dokumenterer barnehagehverdagen og sender dette til foresatte gjennom Vigilo. Dokumentasjonen gir innblikk i hva barna har opplevd og hvilke aktiviteter som er gjennomført. Hvordan og hvor ofte dette sendes ut, varierer etter avtale og samarbeid med foresatte på den enkelte avdeling. Noen avdelinger sender daglige referat, mens andre sender ukentlig

Felles aktiviteter

Felles aktiviteter dokumenteres i egne skriv som er tilgjengelig for foresatte på informasjonstavle på avdeling.

Arbeidsplan

Arbeidsplanen fungerer også som dokumentasjon på arbeidet vi gjør på avdeling og i fellesskap på tvers av avdelingene.

Prosjekt

Prosjektet for 2026 tar utgangspunkt i at Lørenskog bibliotek fyller 90 år. I denne forbindelse vil alle avdelingene i barnehagen jobbe med ulike deler av bibliotekets historie, rolle og betydning – tilpasset barnas interesser og alder.

Prosjektperioden varer fra januar til mars, og hver avdeling står fritt til å utforske temaet gjennom egne vinklinger og arbeidsmåter. Selv om tilnærmingene kan variere, vil hovedtemaet være felles for hele barnehagen.

Når prosjektet avsluttes, vil vi invitere foresatte til barnehagen for å ta del i barnas prosess og opplevelser. Presentasjonen av prosjektarbeidet kan ha ulike former, som for eksempel:

- digitale framstillinger
- utstillinger av barnas arbeid og kunst
- små forestillinger
- andre kreative presentasjonsformer valgt av avdelingene

Foreldresamtaler

Foreldresamtaler og eventuelle kartlegginger dokumenteres og oppbevares digitalt i barnets mappe.

Evaluering

Evaluering av barnehagens tilbud skjer blant annet gjennom foreldresamtaler, daglig dialog mellom foresatte og ansatte, og gjennom deltakelse i UDIRs brukerundersøkelse.

For å sikre kvalitet i interne prosesser avslutter vi også møtene våre med en kort evaluering av møtet. Felles arrangementer evalueres etter gjennomføring, og dette følges opp gjennom barnehagens morgenmøtebok.

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som har behov for ekstra støtte

«Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den

sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltagelse. Hvis det er grunn til å tro at barnets behov ikke kan dekkes innenfor det allmennpedagogiske tilbudet, skal barnehagen opplyse foreldrene om retten til å kreve en sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp (Kunnskapsdepartementet, 2017, s.40).»

Vi tilrettelegger det allmennpedagogiske tilbudet gjennom at vi:

- Organiserer oss i små grupper gjennom dagen, som skaper trygghet og bedre vilkår for deltagelse i lek og fellesskap
- Forbereder barna på overganger og aktiviteter, slik at de får tid og støtte til å omstille seg
- Setter av tid i hverdagen til å øve på selvstendighet og mestring – «å klare selv»
- Bruker bildestøtte på alle avdelinger som støtte i kommunikasjon, struktur og forståelse
- Er tidlig ute med tiltak, og tar kontakt med aktuelle samarbeidspartnere ved behov for råd og veiledning

4. Samarbeid

4.1 Samarbeid hjem og barnehage

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1. Betegnelsene «hjemmet» og «foreldrene» omfatter også andre foresatte.

Foreldresamarbeidet skjer på individnivå, på gruppenivå og gjennom foreldreråd og samarbeidsutvalg. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen har alltid barnets beste som mål.

Foreldrerådet fremmer foreldrenes fellesinteresser. Samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen bidrar til et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget er et rådgivende, kontaktskapende og samordnet organ.

Foreldresamarbeid

Et godt samarbeid mellom hjem og barnehage bygger på gjensidig tillit. Når foresatte og ansatte samarbeider tett og har god dialog, skaper det de beste forutsetningene for barnets trivsel og utvikling. I Finstad barnehage ønsker vi at foresatte skal oppleve trygghet, åpenhet og god informasjonsflyt, både i hverdagen og i mer formelle møter.

Vi bygger tillit ved å sette barnets beste først, skape positive opplevelser sammen, dele relevant informasjon om barnets hverdag i barnehagen og hjemme, og ved å være tilgjengelige for samtaler ved behov. Vi er bevisste på taushetsplikt og personvern, og deler informasjon i tråd med gjeldende rutiner og samtykker

Vi sikrer et godt foreldresamarbeid gjennom at vi:

- Møter alle foresatte med respekt, åpenhet og forståelse
- Legger stor vekt på at alle skal bli møtt på en god måte ved henting og levering
- Er åpne for og etterspør tilbakemeldinger fra foresatte jevnlig
- Gjennomfører foreldremøter (ett på høsten for alle, og ett på våren for nye foresatte)
- Har oppstartssamtaler etter endt tilvenningsperiode
- Inviterer til felles arrangementer som sommerfest, foreldrekafe, Lucia og lignende
- Gjennomfører foreldresamtaler
- Deltar i Utdanningsdirektoratets brukerundersøkelse annethvert år
- Jobber aktivt for god og tilstrekkelig informasjon i det daglige og via kommunikasjonsplattformen Vigilo

Foreldrenes Arbeidsutvalg (FAU)

FAU er en gruppe foreldre som velges for å representere alle foresatte i barnehagen. FAU er en del av barnehagens samarbeidsorgan, og jobber for å styrke samarbeidet mellom hjem og barnehage.

.Hver avdeling velger representant og vara på foreldremøte om høsten.

FAU jobber for et godt foreldresamarbeid, bidrar til å skape fellesskap i foreldregruppen og kan være med på å arrangere ulike foreldrearrangementer i barnehagen. FAU kan også løfte saker videre til samarbeidsutvalget (SU).

Samarbeidsutvalget (SU)

SU (samarbeidsutvalget) er et lovpålagt organ i barnehagen. SU skal være et «rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ», og har som hovedoppgave å bidra til et godt samarbeid mellom hjem og barnehage.

Utvalget består av like mange representanter for foresatte og ansatte. Eier (Lørenskog kommune) er representert ved kommunestyrerepresentanter. Foreldreprerentanter velges på foreldremøte om høsten.

Andre instanser barnehagen samarbeider med

Ved behov samarbeider barnehagen med ulike instanser for å sikre best mulig oppfølging og helhetlig støtte til barnet og familien:

- Barnevern
- Helsestasjon
- Fysioterapeut
- PPT (Pedagogisk-psykologisk tjeneste) / logoped

- RBUP (Romerike Barn og Unges Poliklinikk)
- A-HUS (Akershus universitetssykehus)
- FPH (forebyggende psykisk helse)
- Skole / SFO (skolefritidsordning)

4.2 Overganger

I barnas liv er det mange overganger. Lørenskog kommune har egne rutiner for tilvenning til barnehagen – *Lørenskog modellen en foreldreaktiv tilvenning*. Det er også rutiner for overgang mellom avdelinger, overgang mellom barnehager og overgang til skole/SFO. Disse rutinene ivaretar samarbeidet mellom barnehagen, barn og de foresatte for en trygg og god overgang.

Tilvenning i barnehagen

Ved oppstart følger vi Lørenskogmodellen. Modellen beskriver hvordan barnehagen i samarbeid med foresatte legger til rette for en trygg og god barnehagestart. Tilvenningen består av minimum fem dager med foreldreaktiv tilvenning. Tilvenningen er organisert slik at barnet får tid og støtte til å etablere en trygg relasjon til en voksen i barnehagen, før barnet skal være i barnehagen uten foresatte.

Overgang fra barnehage til skole/SFO

Vi ser på hele barnehagetiden som skole- og livsforberedende. Samtidig er barnehagens viktigste oppgave å ivareta barndommen og dens egenverdi, og å legge til rette for lek, utvikling og trygghet. I samarbeid mellom barnehage og hjem støtter vi barnets utvikling ved å gi tid og rom til å prøve selv, med tilpasset støtte fra voksne.

I skolestarteråret legger vi særlig vekt på at barna får øve på ferdigheter som gjør overgangen til skole lettere, blant annet:

- Selvstendighet i på- og avkledning, og å øve på å velge klær etter vær
- Gode rutiner knyttet til renslighet, håndhygiene og toalettbesøk
- Språk og kommunikasjon (å forstå og bli forstått, delta i samtale, lytte, ta ordet og ta imot beskjeder – både felles og individuelt)
- Sosial kompetanse

Vi har et tett samarbeid med skolen, og bruker skolens lokaler gjennom barnehageåret (gym, bading og SFO-besøk). I tillegg følger vi Lørenskog kommunes faste rutiner for overgang barnehage–skole/SFO (se kommunens hjemmeside: «Overgang barnehage–SFO–skole»). Foreldre og barn vil også få invitasjon til åpen dag på SFO der barnet skal begynne.

4.3 Tverrfaglig samarbeid i barnehagen

Barne- og ungdomsfaglige møter

Barnehagen tilbyr tverrfaglig bistand til barn og familier. Representanter fra helsestasjonen, pedagogisk psykologisk kontor (PPK), barnevernet og barnehagen representerer det tverrfaglige samarbeidssystemet, har månedlige møter i barnehagen etter fast møteplan. Det

tverrfaglige samarbeidet skal ivareta barn som ikke trives, eller hvis det er bekymringer knyttet til utvikling hos barnet. Initiativ til å ta opp saker kan tas av foreldrene selv eller av barnehagepersonalet.

Barne- og ungdomsfaglig møte

Barnehagen tilbyr tverrfaglig bistand til barn og familier ved behov. Målet med samarbeidet er å sikre tidlig støtte og god tilrettelegging dersom det oppstår bekymringer knyttet til barnets trivsel og/eller utvikling.

Saker kan tas opp enten av foresatte eller av barnehagepersonalet. Barnehagen samarbeider med relevante instanser, og representanter fra helsestasjonen, pedagogisk-psykologisk kontor (PPK), barnevernet og barnehagen deltar i barne- og ungdomsfaglige møter etter en fast møteplan i barnehagen.

5. Arbeidsmåter, progresjon og fagområdene hånd i hånd

Progresjonsplanene beskriver hvordan barnehagen jobber med de syv fagområdene i rammeplanen. Barnehagen ser fagområdene i sammenheng og legger til rette for arbeidsmåter som bidrar til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir muligheter for å få tilført nye erfaringer og opplevelser. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert.

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna utvikler seg, lærer og opplever fremgang. Barnehagen legger til rette for at barn i alle aldersgruppene får varierte leke- aktivitets- og læringsmuligheter.

I Finstad barnehage har vi barn i alderen 1–6 år på alle avdelinger. Derfor er vi særlig opptatt av progresjon i hverdagen. Vi ønsker at barna skal få en gradvis og trygg tilnærming til ulike aktiviteter, tilpasset alder, interesser og modenhet. Samtidig er det viktig for oss at barna har noe å glede seg til, og får mulighet til å strekke seg litt (i sitt eget tempo).

For å sikre dette har vi en egen progresjonsplan for de ulike aldersgruppene. Planene utarbeides og utvikles av personalet gjennom barnehageåret, og samles i et ferdig dokument på våren i forbindelse med årsplanskrivingen. Progresjonsplanen viser hvordan vi arbeider med fagområdene i rammeplanen, og den revideres jevnlig. Dette er et levende dokument, fordi barnegruppen, behov og interesser kan endre seg, og fordi fagområdene ofte henger tett sammen i praksis.

Siden fagområdene ofte “glir inn i hverandre”, og mange aktiviteter skjer naturlig i barnehagehverdagen, har vi valgt å trekke frem noen aktiviteter og arbeidsmåter som vi gjennomfører systematisk og over tid.

5.1 Progresjonsplan - fagområdene

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagen, og som bidrar til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Vi ser fagområdene i sammenheng og alle fagområdene er en gjennomgående del av barnehagens innhold. Vi tar utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene oppleves som meningsfull, læringsrik og morsom del av barnas hverdag.

Fagområdene er en naturlig del av hverdagen vår – i lek, turer, rutiner og planlagte aktiviteter. Vi tar utgangspunkt i barnas engasjement og tilpasser arbeidsmåter, smågrupper og aktiviteter slik at alle barn (1–6 år) får progresjon og mestring. Fagområdene sees i sammenheng, og vi synliggjør dette gjennom temaarbeid, språkarbeid, miljøarbeid og aldersinndelte aktiviteter gjennom året.